

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศนั้นเป็นขบวนการที่ซับซ้อนเกี่ยวโยงกันด้วยปัจจัยหลายประการ การพัฒนาบ้านต่าง ๆ บ่มองต้องอาศัยส่วนประกอบสำคัญ คือ ปัจจัยด้านการเงิน และ ปัจจัยด้านกำลังคน คนเป็นทรัพยากร (Human Resources) ในลักษณะที่เป็นทุน (Human Capital) ฉะนั้น การพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพนั้น กระทำด้วยการให้การศึกษาที่ดีและถูกต้อง ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นการลงทุนระดับชาติ และอาจกล่าวได้ว่าประเทศจะพัฒนาไม่ได้เท่าที่ควรไม่ว่าจะเป็น ทางวัตถุ เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ถ้าการศึกษาไม่ได้เข้าไปพัฒนาจิตใจและความสามารถของคนเสียก่อน

ในด้านสังคมแล้วถือว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหรือรากฐานแห่งสังคม ถ้าต้องการให้สังคมมีการพัฒนา หนทางที่ดีที่สุดก็คือ ให้การศึกษาแก่ประชาชน การศึกษาจะช่วยให้บุคคลเจริญขึ้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น ทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความมอญดีขึ้น จะเห็นว่า "คุณภาพของประชากร" จึงเป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพของการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่บทของการพัฒนาทุก ๆ ด้าน (มยุรี จารุปาน 2520 ร. 237)

พลศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาทุกประเทศ รวมถึงประเทศไทย ด้วย ซึ่งถือว่าพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งขององค์การศึกษาระดับชาติอันประกอบด้วยพลศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา (มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร 2526:2) และยังมีบทบาทในการจัดการศึกษาที่เตรียมกับการจัดการศึกษาแขนงวิชาอื่น ๆ อีกด้วย จะมีข้อแตกต่างจากวิชาอื่นก็ตรงที่วิธีการและสิ่งที้นำมาใช้ที่พลศึกษาใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นสื่อกลางของการเรียนโดยให้นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ให้มากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นการแสดงว่านักการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษาว่า

เป็นสื่อนำไปสู่การพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม (วรศักดิ์ เทียรชอบ 2512 : 10)

วิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา เป็นองค์กรหนึ่งของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการผลิตครูพลศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 17 แห่ง กระจายอยู่ที่ทุกภาคของประเทศ และได้ผลิตนักศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยไปแล้วเป็นจำนวนมาก โดยที่กรมพลศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการผลิตครูพลศึกษาไว้ดังนี้คือ มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพพลศึกษา มีทักษะในการสอนทางพลศึกษา สามารถนำหลักการทางกิจกรรมพลศึกษาไปใช้ได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ มุ่งฝึกฝนให้เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสมรรถภาพทางกายที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ เป็นผู้ที่ดี และรักในวิชาชีพ (กรมพลศึกษา 2526 : 192 - 209) ซึ่งสอดคล้องกับ เบเลย์และฟิลด์ - (Baley and Field 1971 : 30 - 37) ได้กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษาที่ดีต้องมีสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตดีเยี่ยม มีพลังกายและพลังใจสูง มีความรับผิดชอบ ไม่แสดงออกด้วยท่าทางวางอำนาจ มีความเป็นผู้นำ กล้ารับความผิดพลาด และมีวินัยในตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวนี้ การศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของนักศึกษาพลศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาแล้ว มีองค์ประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพอยู่ 2 ประการ คือ องค์ประกอบแรกมาจากผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับตัวผู้เรียนเอง เช่น บิดามารดา สภาพเศรษฐกิจและสังคม ความรู้พื้นฐาน ตลอดจนสติปัญญาและแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ส่วนอีกองค์ประกอบหนึ่งเป็นองค์ประกอบที่มาจากการบริหารทางการเรียนของรัฐเอง ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสกัดได้จากความสำเร็จในการศึกษาหรือจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนนั่นเอง (กมลสุดประเสริฐ 2520 : 32 - 35)

ในการลอบคัดเลือกนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง (พลศึกษา) ของวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา จะต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และการทดสอบทักษะทางกีฬา ซึ่งการทดสอบนั้นเป็นการวัดความสมบูรณ์ และความพร้อมทางร่างกายว่ามีสมรรถภาพของกลไกการเคลื่อนไหว (Motor Ability) มีความแข็งแรง (Strength) มีความอดทนมากน้อยเพียงใดในการที่จะเข้ามศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาต่อไป

บุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคม ความสำเร็จ และความล้มเหลว ในการประกอบอาชีพของบุคคล ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ (เดโช ส่วนานนท์ 2508 : 22 - 23) แอดเลอร์ และ ซิลลิแวน (Adler and Sullivan อ้างถึงใน Hall and Gardner 1967 : 134 - 155) พบว่า บุคลิกภาพจะทำให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมของ บุคคลในอนาคตได้ และนอกจากนี้ ลอร์เรนท์ (Lorrain 1967 : 157) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญทางการศึกษา ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา เนื่องจากมีบุคลิกภาพ ที่ไม่เหมาะสมกับวิชานั้น ๆ

แต่อย่างไรก็ตาม ในการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในกิจกรรมใด ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ทัศนคติ (Attitude) ซึ่งฮิลการ์ด (Hilgard 1962 : 564) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมหรือหักล้างแรงขับ (Drive) หรือแรงจูงใจ (Motive) และจากจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษาว่า การเตรียม นักศึกษาให้เป็นนักพลศึกษาที่ดีนั้นต้องมีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ มีทักษะทางกีฬาที่ถูกต้อง นักศึกษา จะต้องมีความรักที่ดีและรักในวิชาชีพพลศึกษา

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ตัวแปรที่น่าจะสัมพันธ์และเป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จใน การศึกษาริชาชีพทางพลศึกษาได้คือ สมรรถภาพทางกาย ทักษะทางกีฬา ทัศนคติต่อวิชาชีพพล ศึกษาในทางที่ดีและบุคลิกภาพ ซึ่งการวิจัยทางด้านนี้มีผู้วิจัยไว้บ้าง แต่ในวิทยาลัยพลศึกษาที่ผู้วิจัย ทำงานอยู่ยังไม่มีผู้วิจัยไว้เลย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิจัยเรื่องนี้เพื่อที่จะศึกษาตัวแปรดังกล่าว ตัว ใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ และพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาริชาชีพพลศึกษาได้ ซึ่ง คาดว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการที่จะพิจารณาว่าจะใช้ตัวแปรใดบ้างเป็นเกณฑ์ พยากรณ์ ความสำเร็จของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาวางแผนปรับปรุงแก้ไข แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายและทักษะทางกีฬาที่ใช้สอบคัดเลือกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อีกทั้งวาง แผนฝึกอบรมนักศึกษา เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีและบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับวิชาชีพนี้ และยังเป็นแนว ทางในการแนะแนว เพื่อเตรียมนักศึกษาในระดับนี้ที่จะออกไป เป็นผู้นำทางพลศึกษาและศึกษาต่อระดับ สูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 จำแนกตามเพศ และกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษา ตามลักษณะภาควิชาค่าสถิติ จากตัวแปรดังต่อไปนี้

- 1.1 คะแนนจากการทดสอบสมรรถภาพทางกาย
- 1.2 คะแนนจากการทดสอบทักษะทางกีฬา
- 1.3 คะแนนจากแบบวัดทัศนคติต่อวิทยาลัยพลศึกษา
- 1.4 คะแนนจากแบบสำรวจบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ 18 ด้าน

2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 จำแนกตามเพศ และกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษาตามลักษณะภาควิชาค่าสถิติ

สมมุติฐานของการวิจัย

ผู้ที่เล่นกีฬาหรือกิจกรรมพลศึกษาได้ดี จำเป็นจะต้องเป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายดี และกิจกรรมพลศึกษาจะช่วยพัฒนาสมรรถภาพทางกายของผู้เล่น เช่น ความแข็งแรง ความอดทน (Clark 1967 : 132) จะเห็นว่า การเรียนพลศึกษานั้น สมรรถภาพทางกายและทักษะทางกีฬามีความสำคัญมาก

จากการวิจัยของรัฐทันน์ กาญจรังสรรค์ (2522 : 74 - 75) พบว่า คะแนนจากการทดสอบสมรรถภาพทางกายเป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตวิทยาลัยพลศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร และกรอสส์ (Gross 1965 : 5713 - 5714) ยังกล่าวเสริมว่า สมรรถภาพทางกายและการเรียนรู้ทางกลไกของร่างกาย มีความสัมพันธ์และพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกิจกรรมพลศึกษาได้ นอกจากนี้ คูร์ตันน์ ลูย์สมนิล (2518 : 20) ยังพบว่า คะแนนทักษะแบดมินตัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เชกตัน (Sexton 1965 : 859 - 869) ยังกล่าวย้ำอีกว่า การพัฒนาการทางทักษะกีฬาจะมีมากเมื่อนักเรียนเข้าร่วมโครงการการศึกษา

บุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคม ความกล้าเริ่จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ (เดโช ส่วนานนท์ 2508 : 22 - 23) แอดเลอร์ และ ซัลลิแวน (Adler and Sullivan) พบว่า บุคลิกภาพจะทำให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลในอนาคตได้ และนอกจากนี้ ลอร์เรนท (Lorrain 1967 : 157) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญทางการศึกษา ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา เนื่องจากมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมกับวิชานั้น ๆ

ฮิลการ์ด (Hilgard 1962 : 565) กล่าวว่า หัตถ์คณิดเป็นสิ่งช่วยส่งเสริมหรือหักล้างแรงขับ (Drive) หรือแรงจูงใจ (Motive) และจากจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของวิชาสัพลศึกษาว่า การเตรียมนักศึกษาให้เป็นนักพลศึกษาที่ดีนั้น ต้องมีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์ มีทักษะทางกีฬาถูกต้อง นักศึกษาจะต้องมีหัตถ์คณิดที่ดี และรักในวิชาสัพลศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานดังนี้

1. คะแนนจากการทดสอบสมรรถภาพทางกายแต่ละรายการ สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้
2. คะแนนจากการทดสอบทักษะทางกีฬาเฉพาะอย่างแต่ละประเภท สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้
3. คะแนนจากแบบวัดหัตถ์คณิดต่อวิชาสัพลศึกษาในทางที่ดี สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้
4. ลักษณะบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ 18 ด้าน แต่ละด้านสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้
5. คะแนนจากการทดสอบสมรรถภาพทางกายแต่ละรายการ คะแนนจากการทดสอบทักษะทางกีฬาแต่ละประเภท คะแนนจากแบบวัดหัตถ์คณิดต่อวิชาสัพลศึกษาในทางที่ดี และบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ 18 ลักษณะ สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และ 2 ของวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2526
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
 - 2.2 ตัวพยากรณ์ คือ คะแนนทดสอบสมรรถภาพทางกาย คะแนนทดสอบทักษะทางกีฬา ที่คิดต่อวิชาพลศึกษา และบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ 18 ลักษณะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามถือว่าเป็นข้อมูลที่ตอบด้วยความเต็มใจและเชื่อถือได้
2. ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรด้านเวลาและสถานที่
3. ระบบการให้คะแนนของวิทยาลัยพลศึกษาแต่ละกลุ่ม ถือว่าอยู่ในสภาพเดียวกันและเชื่อถือได้
4. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก

1. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงอย่างเดียว อาจได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์เท่ากับใช้วิธีอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น สัมภาษณ์ สังเกต ฯลฯ
2. กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนค่อนข้างน้อย อาจทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากกลุ่มนั้น ๆ ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการวิจัย เช่น เชื้อไวรัส ภูมิหลัง . ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ
4. การตอบแบบสอบถามของนักศึกษาอาจทำโดยไม่สมบูรณ์ได้ เนื่องจากความเหนื่อยล้าภายหลังการฝึกซ้อมกิจกรรมทางพลศึกษา หรือความล้าภายหลังการเรียน
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมภาคต้น ปีการศึกษา 2526 ซึ่งไม่ใช่คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษา อาจจะเป็นตัวแทนที่ไม่ดีเท่าที่ควรในด้านของความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สมรรถภาพทางกาย หมายถึง ความสามารถทางร่างกายของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีความเหนื่อยอ่อนจนเกินไป และสามารถถ่วงและทนอวกาศได้ ใช้ในยามฉุกเฉิน องค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานของสมรรถภาพทางกาย ประกอบด้วย ความทนทานของร่างกาย (Cardiovascular Fitness) ความทนทานของกล้ามเนื้อ (Muscular Endurance) พลังหรือกำลังกล้ามเนื้อ (Muscular Strength) พลังติดของกล้ามเนื้อ (Muscular Power) ความเร็ว (Speed) ความคล่องตัว (Agility) ความอ่อนตัว (Flexibility) และการทรงตัว (Balance) (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523 : 69 - 71) ในการวิจัยครั้งนี้ ดัชนีที่ใช้ถึงสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาได้จากคะแนนทดสอบสมรรถภาพทางกายในการสอบคัดเลือกเข้าปีการศึกษา 2525 - 2526

ทักษะทางกีฬาเฉพาะอย่าง หมายถึง การทำงานประสานกัน (Coordination) ระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อของร่างกาย โดยที่บุคคลสามารถเรียนรู้และเคลื่อนไหวได้จังหวะในการเล่นกีฬาแต่ละอย่างได้อย่างถูกต้อง ประหยัดเวลา และกำลัง (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2523 : 7) ในการวิจัยครั้งนี้ ดัชนีที่ใช้ถึงทักษะทางกีฬาของนักศึกษา ได้จากคะแนนทดสอบทักษะทางกีฬาในการสอบคัดเลือกเข้าปีการศึกษา 2525 และ 2526 ซึ่งประกอบด้วย ฟุตบอล บาสเกตบอล และ วอลเลย์บอล

ทัศนคติต่อวิชาสหพหุศึกษา หมายถึง สภาวะความพร้อมของจิตและประสาทที่จะตอบสนองต่อวิชาสหพหุศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นในทางบวกหรือทางลบ สับสน และในทางลบหรือต่อต้านวิชาสหพหุศึกษา ถ้าเป็นในทางบวกหรือสับสน เรียกว่า มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาสหพหุศึกษา แต่ถ้าเป็นในทางลบหรือต่อต้าน เรียกว่า มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาสหพหุศึกษา

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป ซี พี ไอ ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ศุภพล เรียบร้อยเจริญ จาก เดอะ แคลิฟอร์เนียไฮโคลอจิกส์ อินเวนทอรี (The California Psychological Inventory C P I) ของ แฮริสัน ซี กัฟ (Harrison G Gough) มี 18 ลักษณะดังนี้

1. การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance, Do) เพื่อวัดลักษณะความเป็นผู้นำ ความมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่าเป็นคนลักษณะเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถชักจูงผู้อื่นให้คล้อยตาม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนเขยิบขริม ไม่ว่องไว หลีกเสี่ยง สถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ความสามารถที่จะบรรลุสถานภาพ (Capacity for Status, Cs) เพื่อวัดลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการสร้างฐานะทางสังคมให้กับตนเอง ลักษณะนี้ไม่ได้วัดฐานะทางสังคมที่บุคคลมีอยู่แล้ว แต่จะแสดงถึงความพร้อมของบุคคลในการก้าวไปสู่ฐานะที่สูงขึ้น ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนมีความทะเยอทะยาน มีความสนใจกว้างขวาง ว่องไว มีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนเขยิบขย้า อาย ไม่กว้างขวาง และรู้สึกอึดอัดใจเวลาต้องติดต่อกับผู้อื่น

3. การชอบสังคม (Sociability, Sy) เพื่อวัดลักษณะของบุคคลที่ชอบสมาคม และมีความรู้สึกที่ดีต่อสังคม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนชอบเข้าสังคม มีความเป็นตัวของตัวเอง ชอบการแข่งขันที่มีความสลับไว ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่อยู่ใต้อิทธิพลของผู้อื่น ทั้งด้านการกระทำและความคิด

4. การวางตัวในสังคม (Social Presence, Sp) เพื่อวัดลักษณะของบุคคล ในการวางตัวในสังคม รวมทั้งการแสดงออกในด้านส่วนตัวและด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ถ้าได้คะแนนในลักษณะที่สูง แสดงว่า เป็นคนฉลาด กระตือรือร้น พุดเก่ง มีจินตนาการกว้างขวาง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความลังเลในการตัดสินใจ

5. การยอมรับตนเอง (Self Acceptance, Sa) เพื่อวัดลักษณะการประเมินค่าค่าของตนเองของบุคคล การยอมรับตนเองและความพร้อมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนกร้าวร้าว กล้าพูด กล้าทำ เอาตัวเองเป็นที่ตั้ง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า ชอบลงโทษตนเองและต้องคอยพึ่งพาผู้อื่น

6. ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of Well-being, Wb) เพื่อวัดลักษณะของบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่ำ ไม่อย่างบน ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนตื่นตัวอยู่เสมอ มีความทะเยอทะยาน ว่องไว ทำงานเพื่องาน ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า ไม่มีความทะเยอทะยาน เป็นคนระมัดระวัง และกล่าวคำขอโทษเสมอ

7. ความรับผิดชอบ (Responsibility, Re) เพื่อวัดลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มีอารมณ์ที่มั่นคง มีความก้าวหน้า มีประสิทธิภาพในการทำงาน ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนละเอียดรอบคอบ ชอบวางแผนก่อนลงมือทำงาน มีความรับผิดชอบในงานและพึ่งตัวเองได้ ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนเจ้าอารมณ์ ขาดความรับผิดชอบ เกียจคร้าน เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่น่าเชื่อถือ

8. การเจริญวัยทางสังคม (Socialization, So) เพื่อวัดลักษณะความเจริญวัยทางสังคมของบุคคล การประเมินศักดิ์ศรีของตนเองในสังคม ความจริงใจและจริงจังต่อชีวิต ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนจริงจังต่อชีวิต มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน แต่ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนไม่ซื่อสัตย์ เห็นแก่ตัว ตี้อารมณ์ และขาดความรับผิดชอบในตัวเอง

9. การควบคุมตนเอง (Self-Control, Sc) เพื่อวัดลักษณะการบังคับอารมณ์ ความอดทน การหักห้ามตัวเอง และความไม่เข้าข้างตนเอง ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนลุ่ม ลุ่มหนักแน่น อดทน ซื่อสัตย์ เกรงกลัวต่อบาป เข้มงวดในงานของตนเอง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนเจ้าอารมณ์ ทำอะไรตามใจตนเอง ตื่นเต้นง่าย หลงตัวเอง เห็นแก่ตัว

10. ความอดทน (Tolerance, To) เพื่อวัดความเชื่อ ความเข้าใจ หักกันคิด ที่บุคคลมีต่อสังคม และลักษณะของบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนที่มีความอดทน มีความคิดแค่มชัด มีความสามารถในการใช้ภาษา มีความสนใจกว้างขวาง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนไม่มีความอดทน ชีระวางและชอบอยู่ตามลำพัง

11. การสร้างประทับใจให้แกผู้อื่น (Good Impression, Gi) เพื่อวัดลักษณะการแสดงออกของบุคคลที่ทำให้เกิดความรู้สึกประทับใจ มีความพะวงต่อปฏิกิริยาของผู้อื่น ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนชอบสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความพะวงใจในการสร้างประทับใจให้แกผู้อื่น ถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่า เป็นคนมีความระมัดระวังตนสูง เก็บกดไม่ร่วมมือกับผู้อื่น ถือตนเองเป็นใหญ่ ไม่สนใจความต้องการของผู้อื่น

12. การวางตนตามเกณฑ์ของสังคม (Communality, Cm) เพื่อวัดลักษณะความสามารถของบุคคลที่มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสังคมในทางที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับ ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนเชื่อถือได้ มีวาทีศิลปะ มีสำนึกสำนึก และการตัดสินใจที่ถูกต้อง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า ไม่มีความอดทน ไม่มีสำนึก มีความขัดแย้ง และมีปัญหาในตนเอง

13. สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องตามผู้อื่น (Achievement-via-Confermance, Ac) เพื่อวัดลักษณะความสนใจ และแรงจูงใจที่จะช่วยให้บุคคลสามารถประสบความสำเร็จเมื่อปฏิบัติตนให้อยู่ในขอบเขตของสังคม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความจริงจังต่อผู้ร่วมงาน ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนมองโลกในแง่ร้าย ต้อรับ และขาดความมั่นคงทางใจ

14. สัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง (Achievement-via-Independence, Ai) เพื่อวัดความสนใจ และแรงจูงใจที่บุคคลสามารถประสบความสำเร็จในการเป็นตัวของตัวเอง การตัดสินใจด้วยตัวเอง ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนมีความพร้อมทางวุฒิภาวะเข้มแข็ง มีอำนาจเหนือผู้อื่น พึ่งตนเองได้ ฉลาดและตัดสินใจด้วยตัวเอง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กระวนกระวายและไม่เข้าใจตนเอง

15. ประสิทธิภาพทางสติปัญญา (Intellectual Efficiency, Ie) เพื่อวัดประสิทธิภาพทางความคิดของบุคคล ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนมีความคิดแจ่มชัด ฉลาด ตื่นตัวในการทำงาน วางแผนก่อนทำงาน ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนมีความคิดสับสน ไม่มีความกระตือรือร้น ทำตามประเพณีนิยม และขาดการควบคุมตนเอง

16. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Psychological Mindedness, Py) เพื่อวัดลักษณะความสนใจของบุคคลที่จะเข้าใจในความรู้สึกนึกคิด และเหตุผลของบุคคลอื่น ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า เป็นคนช่างสังเกต มีความรู้สึกไว สนใจในสิ่งแวดล้อม อย่างพุดอย่างคุย และมีเสน่ห์ ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนเชื่องช้า ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตนเอง และอารมณ์ไม่มั่นคง

17. ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility, Fx) เพื่อวัดลักษณะความสามารถในการปรับตัว การเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและการแสดงออกของบุคคล ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า ชอบการผจญภัย มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีอารมณ์ขัน ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า เป็นคนขี้ระแวง มีความกังวลใจ เข้มงวด ประพฤติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

18. ความมีลักษณะของหญิง (Femininity, Fe) เพื่อวัดลักษณะความเป็นบุรุษหรือสตรี ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า มีความสนใจในกิจกรรมของสตรี อดทน อ่อนโยน มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่า มีความสนใจในกิจกรรมของเพศชาย ตี้อารมณ์ หัวแข็ง อดทนต่อความล่าช้า สั้นเลไม่ได้อายุ และตรงไปตรงมา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) ชั้นปีที่ 1 และ 2 ของวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2526

วิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษาตามการศึกษากลุ่ม ดังนี้

วิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคเหนือ

1. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
2. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย

3. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง
4. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

วิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคกลาง

1. วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ
2. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
3. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอ่างทอง
4. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
5. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

วิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคใต้

1. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดตรัง
2. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดกระบี่
3. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร
4. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา

วิทยาลัยพลศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
2. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
3. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี
4. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะทางการเรียน และความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษา ซึ่งแสดงออกให้เห็นโดยคะแนนสอบ สำหรับการวัดครั้งที่ 1 หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2525 - 2526 ซึ่งเป็นคะแนนของผลการเรียนตลอด 3 ภาคเรียน สำหรับนักศึกษาปีที่ 2 และ 1 ภาคเรียน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1